

KYRÖFOORUMIN MUISTIO

TAAJAMAKUVAN PARANTAMINEN KAAVOITUKSEN JA MAANKÄYTÖN KEINAIN

Aika: 17.5.2011, klo 17.30-19.30

Paikka: Hämeenkyrö, valtuustosali

Läsnä:

Kristiina Törnudd
Pertti Ruuska
Aimo Lepistö
Timo Heinonen
Jouko Hannu
Reino Hakala

Kari Kaipila
Eero Norokorpi
Pirkko Pilvinen
Tiina Paloranta
Maria Härkki-Santala
Juha Mäkelä

1. Tilaisuuden avaus, Maria Härkki-Santala

Kunnanvaltuuston puheenjohtaja toivotti osanottajat tervetulleiksi ja kertoi Kyröfoorumin toteuttamiseksi kansalaisosallistumisen lisäämiseksi. Tarkoitus on kuulla kuntalaisten mielipiteitä ajankohtaisista asioista.

Sovittiin, että Eero Norokorpi toimii kokouksen puheenjohtajana ja Juha Mäkelä laatii muistion.

2. Johdanto, Juha Mäkelä

Kaavasuunnittelija esitteli taustaksi kunnan yhdyskuntarakennetta ja kaavatilannetta. Hämeenkyrön taajama koostuu kahdesta keskustatoimintojen alueesta, Kirkonseudusta ja Kyröskoskesta. Keskustaajaman pituus, verrattuna useisiin muihin pirkanmaalaisiin kunta- ja kaupunkikeskuksiin, tuo haasteita kuntakeskuksen kehittämiseen ja maankäytön suunnitteluun. Toiminnallisesti kirkon ja kuntahallinnon keskus on muodostunut erilleen Kyröskosken tehdas- yhdyskunnasta ja kaupallisesta keskuksesta. Lisähaastetta keskustaajaman ja koko kunnan maankäytön suunnitteluun tuo se, että uusista asuinrakennuksista yli 60 % rakennetaan haja-asutusalueelle, etäälle palveluista.

3. Keskustelu

Puheenjohtaja piti yllä keskustelua kysymyksin. Vapaamuotoisesti edenneessä keskustelussa tuotiin esiin seuraavia näkökohtia:

- Aiemmin toteutettu Kyröskoski-kierros oli tärkeä, koska se antoi mahdollisuuden nähdä valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö uusin silmin.
- Kyröskosken torin ja torielämän kehittämiseksi toimii eri hallintokuntien virkamiehistä koostuva työryhmä, joka mm. on järjestänyt kesäisiä teematoreja ja pyrkinyt lisäämään yhteistyötä ja kunnan näkyvyyttä pirkanmaalaisessa Torikierto-hankkeessa.
- Jos kahta keskustaa ei voida yhdistää, niitä voidaan kehittää niiden omista lähtökohdista.
- Miten radikaaleihin toimiin ollaan valmiita: voidaanko esim. keskuskoulu korvata asuinkerrostaloilla?
- Yhden keskustan muodostuminen on tapahtunut pitkän kehityksen tuloksena: Kyröskoski on kasvanut rajojensa yli ja maaseutu on tyhjentynyt taajamaan. Ainoa ongelma on ohitustien aiheuttaman muutoksen hallinta. Liittymäalueita on hyödynnettävä tehokkaasti, liiketoiminta siirtyy sinne joka tapauksessa. Harjun suunnan alue on muuttunut

asutuspainotteisemmaksi. Myös Valtakadun pohjoispää muuttunee asutukselle, koska edellytyksiä paikalliselle liiketoiminnalle ei ole. Autokulttuurille etäisyydet eivät ole ongelma. Vanhusten keskittyminen keskustaan on haaste: isossa pitkänomaisessa keskustassa on oltava sisäistä julkista liikennettä, jos hallinnon alueita ei voi olla molemmissa päissä taajamaa.

- Kaupan siirtyessä ohitustien myötä uusille alueille vapautuu Kyröskoskella alueita asumiseen. Liiketoiminnan tulee sijaita siellä, mistä ihmiset ne tavoittavat.
- Tippavaaran liittymän alue tulisi kaavoittaa pikaisesti.
- Kahden keskuksen vaarana ovat juuri kaksi eritasoliittymää. Ne voivat hajauttaa liiketoimintaa. Toisen pitäisi olla asukaslähtöinen, toinen voisi olla teollisempaan toimintaan.
- Tippavaaran liittymä palvelutyypiseksi, Heiskan liittymä teollisuudelle. Liittymien profiilia tulee miettiä myös alueellisesti, koska asiakkaat eivät pysähdy valtatieen joka liittymässä.
- Hämeenkyrön kirkolla vaara jäädä sivuun Kyröskoskea enemmän ohitustien myötä.
- Myös kirkonkylä muuttuu asutuspainotteiseksi. Ahrolan alue tukee tätä.
- Yritystoiminnan kannalta kunnalla on oltava selkeä, pitkäaikainen strategia. Yrittäjien on voitava ennakoida, kannattaako sijoittua alueelle. Ohitustien liittymillä on oltava selkeä, erilainen profiili.
- Kalalahden kohtalo tulevaisuudessa mietityttää.
- Yrittäjät luovat myös itse ympäristöään.
- Kunta ei toimi yrittäjänä, eikä rakenna yritystiloja. Kunnan tehtävänä on tonttien kaavoittaminen ja infran rakentaminen.
- Heiskan eritasoliittymään ei ehkä tule sijoittaa raskasta teollisuutta, jotta ei tule ristikkäisiä paineita asutuksen kanssa. Tuotannolliselle toiminnalle on alueita muualla.
- Kyröskosken pohjoisen teollisuusalueen kaavoitus on käynnistymässä uudelleen.
- Tippavaaran ja Järvenkylän välinen osuus valtatiestä on otettu mukaan suunnitteluun, jolloin "Nuutin eritasoliittymä" voisi muodostua teollisuusliittymäksi (Vaiviantielle ollaan osoittamassa teollisuutta).
- Kaavoituksessa tarvetta kohdentaa resursseja paremmin ja lisätä konsulttien käyttöä mm. erilaisissa selvityksissä.
- Kaavoituksen on kyettävä reagoimaan yrityselämän tarpeisiin. Kyrelin kohdalla kunta kykeni reagoimaan hyvin, vastaava valmius on oltava nytkin.
- Kunnan on pyrittävä työpaikkaomavaraisuuteen. PK-yritystoiminnalle annettava lisää mahdollisuuksia, koska niissä on kasvupotentiaalia. Yrittäjäriskin hajuttaminen on myös turvallisempaa kunnan kannalta.
- Kunnan strategiaan on kirjattuna yrittäjäystävällisyys. Kaikki yritystoiminta toivotetaan tervetulleeksi. Kunta suhtautuu vakavasti jokaiseen yrittäjään.
- Yritysalueiden rakentamisen laatua ei tulisi asettaa liikaa vaatimuksia. Standardi-teollisuustila sopii monenlaiseen käyttöön. Alueella tulisi kuitenkin olla omaleimaisuutta, jotta ei näyttäisi miltä tahansa alueelta.
- Alkuinventointien tulisi olla yritystoiminnassa kohtuulliset, joten on oltava mahdollisuus pienimuotoiseen alkuun.
- Peltihalli ei sovellu keskelle kirkonkylää. Jokaiselle yritykselle on kuitenkin löydettävä sille sopiva sijoittumispaikka.
- Tällä hetkellä kunnassa on 10 000 m² tyhjää yritystilaa. Paljolti toimistotilaa, mikä ei sovellu teollisuustoiminnalle.

- Liikekiinteistöjen käyttötarkoituksen muutoksiin suhtaudutaan periaatteessa myönteisesti. Tärkeintä on löytää käyttö jokaiselle rakennukselle ja kiinteistölle. Paikka kuitenkin vaikuttaa, onko käyttötarkoituksen muutos mahdollinen.
- Sijainti lähellä Tampereen kaupunkiseutua merkitsee, että tarvitaan hyviä liikenneyhteyksiä.
- Asuintonttarjonnassa kunta on pyrkinyt siihen, että tarjontaa omakotirakentajille on taajaman molemmista päistä. Tulijat ja tarpeet ovat erilaisia.
- Hämeenkyröllä on edellytyksiä ”Tampereen Kauniaseksi”. Tämä merkitsee palvelutaloja ja palvelujen tarjoamista muutenkin vanhuksille. Usein lapset haluavat asua lähellä vanhempiaan, mikä toimii houkuttimena.
- Palveluasumisen ei tule olla kuitenkaan liikaa yksityispohjaista, koska silloin tarjonta on liian kallista useille ikääntyville. Senioripalvelutarjoajat toivotetaan tervetulleiksi kuntaan.
- Kirkonkylältä on löydettävissä alueita senioriasumiseen, palveluille ja vaikka uimahallille.
- Kirkonkylästä ei saa muodostua kerrostaloslumia, myös virkistysmahdollisuuksia tulee lisätä. Rollaattorin käyttäjillä on oltava kaunista ympäristöä 1 km päiväkävelyllä. Siellä missä nyt on kaunista (kirkon ympäristössä), ei ole nyt turvallista liikkua. Missä vanhuksat voivat hyvi, voivat hyvin myös lapset.
- Maalla–kaupungissa asettelu tympii. Maaseudulla tulee pyrkiä hajarakentamisen sijaan tiiviimpään ja ehyempään rakentamiseen, jolloin muodostuu oikeita kyliä. Maaseutumaisuuden tulee samalla kuitenkin säilyä.
- Hämeenkyrössä ei ole vielä havaittavissa slummiutumiskehitystä lieveilmiöineen. Vuokra-asumista pyritään jatkossakin hajauttamaan useille alueille.
- Asukastavoitteeksi on strategiatyössä asetettu maltillinen 1-2 % kasvu / vuosi (n. 100 as.), jolloin palvelujen kehittäminen on hallittavissa.
- Pinsiön alueen kaavoitukseen on tarvetta, nykyinen kehitys ei palvele ehyttä yhdyskuntarakennetta eikä palveluja.
- Taajamassa rakentamisen tehokkuutta on varaa lisätä.
- Hämeenkyrö on myös opiskelija-asumisen aluetta!
- Kunnan vuokra-asuntotuotanto ei kilpaile yksityisen kanssa, mutta monipuolistaa tarjontaa.
- Terveyskeskuksen pysäköintiin tulisi puuttua enemmän.
- Liikennesuunnittelussa ja pysäköinnissä nähtiin kokonaisuutena puutteita kaikkien käyttäjäryhmien osalta.
- Kyröskoskelle esitettiin kadunvarsipysäköintiä haittaavien ”tötteröiden” poistamista ja vinopysäköinnin sallimista. Pysäköintimahdollisuuksien parantaminen elävöittää parhaiten Kyröskoskea. Ajatus siitä, että asioijat käyttäisivät K-kaupan pysäköintialuetta, ei ole toteutunut. Tämä ilmenee mm. pysäköintinä jalkakäytävälle.

4. Tilaisuuden päättäminen

Kunnanvaltuuston ja –hallituksen puheenjohtajat kiittivät osallistujia. Sovittiin, että foorumin antia esitellään kunnanvaltuustolle 26.9.2011 kokouksessa. Esittelijäksi valittiin yksimielisesti Jouko Hannu.

Muistion kirjoitti

Juha Mäkelä

Kaavasuunnittelija, Hämeenkyrön kunta